

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

Σπάρτη 18 - 9 - 2020

Αριθ. Πρωτ. 221206/27824

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ**

**ΤΜΗΜΑ: ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ &
ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Προς: ΩΣ Π.Δ.

Ταχ. Δ/ση: Διοικητήριο,
2^ο χιλμ. Ε.Ο. Σπάρτης-Γυθείου, 23100
Πληροφ. Α.Γρηγοράκου
Τηλέφ.: 2731363328
Fax: 2731022316
E-mail: a.grigorakou@lakonia.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Λακωνίας σας ενημερώνει για την πρώτη εμφάνιση του ιού της της καστανής ρυτίδωσης των καρπών τομάτας (*Tomato Brown Rugose Fruit Virus - ToBRFV*) σε καλλιέργειες νωπής τομάτας υπό κάλυψη και υπαίθριας. Η παρουσία του ιού διαπιστώθηκε μετά από θετική απάντηση δειγμάτων φυτών τομάτας από το επίσημο εργαστήριο, το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, τα οποία είχαν ληφθεί από την Υπηρεσία μας κατά την εφαρμογή του επίσημου προγράμματος επισκοπήσεων του τρέχοντος έτους.

Όπως σας έχουμε ενημερώσει και με προηγούμενο δελτίο τύπου, πρόκειται για νεοφανή και αναδυόμενο επιβλαβή οργανισμό καραντίνας εξαιρετικής επικινδυνότητας για τις καλλιέργειες της τομάτας και της πιπεριάς.

Ο ιός αναφέρθηκε για πρώτη φορά το 2014 στο Ισραήλ σε καλλιέργειες τομάτας. Από τότε εξαπλώθηκε με μεγάλη ταχύτητα σε πολλές χώρες της Ασίας, Αμερικής και Ευρώπης, ενώ πρόσφατα βρέθηκε στη χώρα μας για πρώτη φορά τον Σεπτέμβριο του 2019 στην Κρήτη. Στη χώρα μας ο ιός έχει επίσης εντοπιστεί

στους νομούς Μεσσηνίας, Λασιθίου, Ηρακλείου, Βοιωτίας, Δράμας, Εύβοιας, Κορινθίας, Αττικής και Αργολίδας.

Η επικινδυνότητα του ιού βασίζεται στην ικανότητα του να υπερνικά την ανθεκτικότητα των χρησιμοποιούμενων υβριδίων τομάτας, να μεταδίδεται με το σπόρο και με μεγάλη ευκολία μηχανικά με την επαφή μεταξύ των φυτών και με τις καλλιεργητικές φροντίδες.

Επισημαίνουμε ότι **θεραπευτικά μέτρα για τον ιό δεν υπάρχουν**. Η αντιμετώπιση του βασίζεται αποκλειστικά σε αυστηρά μέτρα πρόληψης και υγιεινής της καλλιέργειας.

Τα συμπτώματα του ιού στους καρπούς (Εικ. 1) περιλαμβάνουν κίτρινους ή καστανούς δακτυλίους, καστανές περιοχές και ρυτίδωση, παραμορφώσεις και ανομοιόμορφη ωρίμανση. Τα φύλλα (Εικ. 2) εμφανίζουν χλώρωση, μωσαϊκό, ποικιλόχρωση, κατσάρωμα, παραμόρφωση του ελάσματος και στενώσεις. Οι καρποί καθίστανται μη εμπορεύσιμοι, ενώ τα ασθενή φυτά μπορούν να εμφανίσουν μείωση της παραγωγής μέχρι και 70 %.

Εικ. 1 Συμπτώματα του ιού σε καρπούς τομάτας (<https://gd.eppo.int>)

Η κοινοτική φυτοϋγειονομική νομοθεσία που διέπει τον επιβλαβή οργανισμό είναι ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1191. Σύμφωνα με τον Κανονισμό τα φυτά προς φύτευση και οι σπόροι τομάτας και πιπεριάς που εισέρχονται στην Κοινότητα θα πρέπει να συνοδεύονται από Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας και τα καταγόμενα από

την ΕΕ που διακινούνται εντός αυτής θα πρέπει να έχουν ελεγχθεί και να φέρουν φυτοϋγειονομικό διαβατήριο.

Εικ. 2 Συμπτώματα του ιού σε φύλλα φυτών τομάτας (<https://gd.eppo.int>)

Για την πληρέστερη ενημέρωση σας επισκεφτείτε τον ακόλουθο σύνδεσμο του ΥΠΑΑΤ:

<http://www.minagric.gov.gr/index.php/el/for-farmer-2/crop-production/fytoprostasiamenu/fytoygeia>

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ε. ΝΙΚΑ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ/ΝΣΗΣ

Γ.ΚΑΤΣΙΜΑΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΠΡΟΣ:

1. ΤΑ ΜΕΣΑ ΕΝΤΥΠΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ Π.Ε ΛΑΚΩΝΙΑΣ
2. ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΛΕΓΧΩΝ Ν.ΛΑΚΩΝΙΑΣ
email : keppyspa@gmail.com
3. ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ Π.Ε ΛΑΚΩΝΙΑΣ
4. ΚΑΤΟΧΟΥΣ ΑΔΕΙΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ Β' (email)
5. ΦΥΤΩΡΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΥΠΟΥ Β'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- 1) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ, Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ, Λ. Συγγρού 150, 176 71 Αθήνα
email : charampatzis@minagric.gr, ltoulmperis@minagric.gr
- 2) ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ email : grafeio.antiperifereiarxi@lakonia.gr
- 3) ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, κ. Ν. Τζινιέρη
email tzinikon@gmail.com